

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joi și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 20 August.

Cu venirea sa la guvern fostul ministru de interne contele Teleky, tocmai acum e anul, și-a fost îndreptat atențiunea sa asupra clasei muncitoare din popor, voind să saneze unul dintre cele mai amar simțite neajunsuri din sinul poporului. Nimic altul ca ministrul de interne este chemat să delature re lele din popor, și ministru mai chemat pentru cele interne ca contele Teleky nu era. Crescut din pruncie în mijlocul poporului, om accesibil pentru toate necasurile lui, contele Teleky cunoște din proprie intuițiune toate neajunsurile, cu cari se luptă poporul la țără, căci el a avut contact nemijlocit cu sârmanul popor.

A sulevat deci fostul ministru două chestiuni de mare importanță pentru popor: igiena care pretinde grabnic ajutoriu, și regularea moșitului, ca să nu pără cu sutele din lipsa de ajutoriu în cele mai critice momente atât mama, cât și pruncul nou născut.

Durata cea scurtă în ministeriu a acestui bărbat nu l'a lăsat să pună în practică bunele intențiuni cu aceste necasuri ale poporului; lucrarea începută însă s'a continuat sub actualul ministru de interne, și în zilele acestea ministrul a și emis o circulară, prin care recomandă un op igienic menit a delatură neajunsurile, și a învăță pre popor ca în multe casuri el însuși să-si scie ajută.

Opul este scris în formă de dialog între un medic și țărani, în stil popular, și precum ne spun țărele unguresci, va face bune servicii poporului.

Diariul din Cluș „Koloszvár” din incidentul acestui op face o privire asupra igienei poporului și ajunge la rezultate foarte triste. În special s'a ocupat acest diar numai cu românii de pe câmpie, și a susținut, că în privința igienică pe aci află stări de lucruri inspăimântătoare.

Românii pe câmpie locuiesc în o hurubă, care mai nu mai sémână a casă. Pre feresta cea mică rațele sórelui numai rar se mai rătăcesc prin această hurubă. Aerul infectat din această casă se mai strică și prin aceea, că în această căsuță are adăpost pe lângă ómeni: vițelul și purcelul.

Ne mai spune acest diar, că autoritățile chemate a promovă bunăstarea poporului nu au ochi pentru asemenea lucruri. Ele numai îngrijesc ca statutul comitatens să se eecute cu rigóre.

Și solgăbirul îngrijesce, ca pentru exemplu din gunóie să nu se stórcă nimica pre stradă, căci așa stă scris în statutul comitatens, că acesta este contra igienei. Nu se uită însă, că din gunoii se strecură păreu prin curtea țeranului; căci acesta

nu stă scris în statutul comitatens, prin urmare nu e contra igienei.

Constatăm și noi, că da, așa este, sunt multe neajunsurile țeranului. Cele scrise despre românii din câmpie sunt adevărate, și toate cele scrise despre românii din câmpie în asemenea măsură se pot aplica asupra unguirilor țărani de pe câmpie, cari în privința igienei stau pe o tréptă cu românii.

Mai mult, cele afirmate despre românii din câmpie se pot aplica la locuitorii Transilvaniei și ai Ungariei în general, — înțelegem classa mai sêracă.

Și aici mărimea ferestei nu mult importă, căci ne a spus-o domnul Mocsáry în cartea sa „Az állami közigazgatás”, că acolo unde solgăbirul a făcut ferestă mari tot cu arhitectul comitatului, poporul le a bătut cu cuie, și când s'a spart sticla, a pus în locul ei burduf, și sórele tot n'a străbătut în casă.

Ne bucurăm și noi cu colegii dela țărele unguresci pentru măsurile luate de dl ministru de interne în interesul igienei.

Rugăm dimpreună cu colegii dela „Egyetértés” pe domnul ministru să dispună traducerea opului edat în limbile germană, română, sêrbă și slovacă, dar mai avem o rugare specială. Traducerea românescă să o facă prin ómeni, cari ne cunosc bine limba. Să se traducă cartea în frumoasă limbă a poporului, pentru care ea este scrisă, și atunci de bună sémă și va și avé efectul dorit. Să se distribuie apoi gratuit în milioane de exemplare, ca fie care cârturariu să ajungă la ea, și să se folosească.

Revista politică.

Cestiunea lui Ábrányi cu Bismarck a preocupat în zilele trecute în mod excepțional presa magiară și chiar și unele foi germane nu s'au abținut a nu lua notiță de ea Ábrányi și amicii sei de principii au trimis tuturor foilor din capitala Ungariei un comunicat, în care desfășură circumstanțele, în cari a ajuns Ábrányi să vorbescă cu Bismarck și cari au de scop a împécă opiniunea publică cu aceea, că Ábrányi în adevăr a vorbit cu Bismarck deși nu în castel, dar în grădină și între-vorbirea a ținut 10—15 minute. Atins însă în ambițiunea sa de deputat, Ábrányi, după ce nu și a putut recăpétă epistola, cu care-l onorase Bismarck înainte de a l primí, și după ce fostul cancelar de fer négă resolut, că ar fi vorbit cu Ábrányi, acesta a anunțat că și depune mandatul de deputat.

Din acest incident diariul partidului independent „Egyetértés” voescă să scuse pe Ábrányi și să documenteze, că procedura sa nu e de caracter așa de grav, încât să fie silit a-și depune manda-

tu, cu toate că Ábrányi singur recunoște, că a fost indiscret și a vătémăat pe principele, publicând convorbirea, ce o ar fi avut pentru 40 fl.

Diferințele în partida deputenților cuprind tot mai mare teren. Între deputații Dionisiu Pázmándy și Coloman Szecsödy a izbucnit prin țăre o polemică vehementă, în care declară Pázmándy, că va lucră ca Szecsödy să fie dat afară din club. Szecsödy a convocat o adunare a partidului, ér Pázmándy a publicat o declarațiune, care cuprinde încă subscrierile lui Tulok, Udvary și A. Ugron, în care se declină lui Szecsödy dreptul de a convoca astfel de adunări și arată pericolul împrennat cu astfel de conventic'le, deóre ce nu e dat partidului ca să se ocupe cu diferențe personale.

Scirile din Budapesta anunță, că prim ministrul, cont. Iuliu Szapáry a elaborat un memorand mare cu privire la reforma administrațiunii. El va fi supus încurând desbaterilor consiliului de ministrii. Pelângă acesta ministrul a mai elaborat și proiectul de lege, care tracteză aménunțit dispozițiunile administrării comitatelor prin organele statului. La rëndul seu va prensentă astfel de dispozițiuni și cu privire la administrarea orașelor libere reg. și a comunelor.

Foile naționale germane se ocupă cu retragearea președintelui dietei provinciale bucovinene și regretă mult, că foile conservatore și ale autonomistilor au atăcat pe bar. Pino așa de aspru la retragerea lui. Pe de altă parte substitutul de acum, bar. Pace, după ele, nu i destul de energic și ca dovadă aduc alegerile ultime, unde bar. Vasilco și Mustăță au făcut totul după bunul lor plac, făr ca cont. Pace să scie pune limite vechilor boeri români așa precum le pune bar. Speréză însă, că la ocuparea definitivă a postului, guvernul lui Taaffe și va deschide ochii pe cine încredințeză cu acesta mare dignitate, împrenată cu o responsabilitate atât de grea.

Comentările cu privire la întrevedere împéraților german și rus decurg în tot focul. Raportul diariului „Moskovkia Viedomosti” despre o convorbire cu o înaltă persónă din jurul împératului german se consideră de o invențiune, tot astfel și fama lătită, că președintele republicii franceze Carnot a primit din partea țarului ordinul Andrei în briliante, pe când încă împératul german se afla în Rusia.

Mai mare pond se pun pe scirile, ce le aduce diariul engles „Daily Telegraph”. După acest diar cei doi monarhi au vorbit mult despre pacea europeană, voind să înlătore cu totul pericolele, ce amenință și pe un stat și pe celalalt, și care pentru Rusia se consideră actuala situațiune a Bulgariei, ér

FOIȚA.

Aforisme, meditațiuni și cugetări filosofice

de ale împératului roman Marc Aurel după traducerea germână a lui Dr. Albert Wittstock, în românesce de Jeronim G. Barițiu.

(Urmare).

Nu desprețui mórtea, din contră o astéptă cu resignațiune, ca și pe o zală în lanțul schimbărilor ce se petrec după voința naturii.

Cine comite păcat, îl comite în contul seu propriu, nedreptatea făcută cade asupra făptuitorului ei, făcându-l mai rău.

A denea comite nedreptate și acela, care nu facenimic; cel care nu interdice nedreptatea, când o póte face acesta, acela o poruncesce!

Suprimă fantasia pură. Infrânză-ți pasiunile; domolesce-ți poftetele, susține rațiunea regescă în domnirea ei preste sine însași.

Nu lucră așa ca și când te-ai simți nefericit în lucrul teu, sau pentru de a fi admirat ori compătimit; caută singur numai la aceea a pune fața

ta în mișcare sau a o ținé în rezervă, precum o pretinde acesta binele comun.

Tot ce este acuma, au fost tot așa și la cei pe carii i-am îngropat.

Nu pe ilusiuni, ci pe activitatea sa să baséză buna sau starea rea a unei ființe raționabile și sociale, precum și virtutea sau viciul la ea nu își are sorgintea într'o stare de suferință, ci în lucrarea ei.

Pentru pétra aruncată în sus este tot atât de puțin un rău a cadé precum nu este un bine a se fi urcat.

Pétrunde în interiorul sufletelor omenesci și vei vedé, că de ce judecători ai să te temi și cum să judecă ei pe sine însiși.

Precum tu aparțini cu o parte întregitoare de societatea omenescă, așa și fie-care faptă a ta în viața cetățenescă să formeze o întregire. Dacă una sau alta din faptele tale nu stă în raport mediat sau imediat cu scopul binelui comun, atunci ea aduce confusiuni în viața ta, împedecă unitatea ei ce este de natură atât de rebelă, ca și un om, care într'o adunare de popor zădărnicesce cu persóna sa unanimitatea voturilor.

Dacă cineva te defaimă sau te uresce, sau dacă din astfel de motiv să circuleză despre tine felii de felii de vorbe, atunci apropiete de sufletele acelor ómeni, pétrunde în internul lor și veđi de ce pănură sunt și vei află, că n'ai causă să te nelinicesci, dacă astfel de ómeni judecă astfel de despre tine, cu toate acestea le datorezi bunăvoință, pentru că dela fire sunt amicii tei cei mai de aproape.

Arată-te pacinic față cu lucrările, care purced din cauze esterne, just la acelea, pe care le faci tu din propria ta energie, cu alte cuvinte, aspirațiunea și activitatea ta să nu aibă alta țintă decât binele comun; pentru că acesta coréspunde firei tale.

Tot ce veđi acuma în curénd se va schimbă și cei ce privesc la aceste schimbări, ei însiși se vor trece în curénd și cel-ce móre în o etate înaintată, nu va avé nici un avans înaintea unuia, care a murit mai de timpuriu.

Consideră totdeauna principiile domnitóre ale ómenilor, obiectele aspirațiunilor și motivele simpatiei și stimei lor, cu un cuvânt caută a cunoște sufletele lor desbrăcate. Dacă ei cred, că prin critica sau prin laudele lor folosesc ceva vanității!

(Va urmá.)

Germania vede pericolul în aglomerarea trupelor rusesci la granița Germaniei. Țarul s'a exprimat, că el de dragul păcii va căuta să restabilească lucrul în un mod pacinic cu Bulgaria și ar fi și învoit a și retrage trupele dela granița Germaniei, dacă acesta va premerge cu exemplu. Austro Ungaria poate anească Bosnia și Herțegovina, dacă Rusia va putea eseră influență după plac asupra regimului din Sârbia. În afacerile Turciei nu voesce să se amestece și a avut o mare satisfacțiune, că cestiunea armână s'a rezolvat pe cale diplomatică.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“

Reghin, 18/30 August 1890. Adunarea generală a Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ce s'a ținut pentru anul acesta aici în orașul nostru în zilele dela 15—17 August se poate numi una dintre cele mai reușite în toate privințele.

Încă în ziua premergătoare zilei de adunare orașul Reghin deveni mai viu prin sosirea oșpeților, și mai ales a distinșilor oșpeți sosiți dela Sibiu, a domnilor: Georgiu Barițiu președintele asociațiunii, Dr. Ilarion Puscaru archimandrit, vice-președintele asociațiunii, a membrilor din comitet: protopresbiter Ioan Popescu, secret. I, Parteniu Cosma, Dr. I. Crișian, secret. II, Gerasim Candrea cassariul asociațiunii s. a., pre care comitetul nostru local de primire i primi la gară cu amabilitate, și cu o cuvântare la adresa președintelui asociațiunii rostită de dl avocat Patriciu Barb.

De aci fură conduși oșpeții în oraș cu trăsurile, ce erau la dispozițiune și așezați la quartirele pregătite pentru ei. În aceea zi după vizitele îndatinate se făcu séra întrunirea de cunoștință la ospătăria nouă în casele d lui avocat Barb, cu firma „Calul alb“.

Intrunirea acésta, în ce privește însuflețirea și voia bună a oșpeților nu ar fi lăsat nimic de așteptat, dacă și localul ar fi fost mai corespunzător spre un atare scop.

În ziua primă a adunării înainte de ședință participară oșpeții în biserică la serviciul divin, după care se ținură părăstas pentru repositat fost președintele al asociațiunii Bar. Vasiliu Pop, cu care ocaziune președintele asociațiunii adresă un discurs către asistenți, privitor la memoria defunctului.

O impresiune rea a făcut asupra celor de față impregiurarea, că dintre membrii familiei Bar. Vas. Pop n'a participat nimenea la acest părăstas, măcar că, precum se vorbia, ar fi fost avisată despre ținerea părăstasului.

Pe la 11 ore a. m. președintele cu un cuvânt însuflețitoriu, natural și plin de interes a deschis adunarea, care pelângă bărbați, întrunia și o cunună frumoasă de dame din loc și din afară.

La cuvântul de deschidere al președintelui dl avocat Michail Orbonaș prin un discurs frumos salută adunarea generală în numele românilor din Reghin și jur, bineventându i la sosirea în mijlocul lor.

După cetirea raportului general al comitetului conform programei ședințelor se aleseră comisiunile și anume:

a) pentru înscrierea de membri noi și încassarea de taxe: protopresb. Galacteon Șagău, P. Uilacan prot. și Ioan Popescu, proprietariu.

b) pentru revisiunea rațiociniului și bugetului: P. Pipoșiu j. r. la tabla din M. Oșorheiu; P. Barb adv.; și Dr. Absolon Todea adv.

c) pentru raportul general și cele speciale: Georgiu Pop din Băsesci, M. Orbonaș și profesorul Andreiu Bârșean.

În decursul ședinței intrară mai multe telegrame de felicitare. La finea ședinței președintele împărtăși adunării — mai mult privatim — despre legatul testamentar de 100,000 fr. făcut asociațiunii din partea fericitului în domnul Ioan Oltean fost ingineriu în Galați, și, mai mult privatim din cauză, că afacerea se află încă în pertractare la comitetul asociațiunii.

După ședința a fost banchet în sala hotelului orașenesc, la care a participat 130 persoane. La masă s'a ținut toast pentru Maj. Sa Preainălțatul nostru împărat și rege din partea președintelui asociațiunii, pentru președintele asociațiunii Georgiu Barițiu de protopresbiterul tract. Reghinului Galacteon Șagău, pentru orașul Reghin, reprezentanța și magistratul orașenesc de vice-președintele asociațiunii Dr. Ilarion Puscaru, pentru asociațiune de primariul orașului, pentru românii din Reghin și comitetul arangiatoriu de protopresbiterul Ioan Popescu. Dl avocat Popa (Calicul) n'a lipsit nici de astădată cu toastul seu umoristic a produce multă ilaritate și voie bună între oșpeți.

Séra a fost concertul, care a fost foarte bine cercetat. Dna Crișian și dl Nicolau Popoviciu, cari au eselat și de astădată ca totdeauna au secerat cele mai entusiasmante aplause.

În ședința a doua, ținută a doua și s'au urmat întru toate conform programei, a raportat mai întâiu comisiunea pentru înscrierea de membri și pentru încassarea de taxe, ce a arătat un rezultat foarte îmbucurătoriu (1500 fl.).

Aici nu pot să nu amintesc, că „partea leului“ din suma intrată cade în generositatea familiei Șandor din M. Cuesd și a protopresbiterului Galacteon Șagău, care aparține la aceeași stimată familie.

Ca membri pe viață s'au înscris și solvit suma de câte 200 fl. dd. protopresbiter Galacteon Șagău, medicul Dr. Monda, proprietariul Șandor Georgiu, ginerii și respective fiul dnei Anastasia Șandor preotésă veduvă din Cuesd, care încă s'a făcut membru pe viață solvind 100 fl.

Un material de discutat în adunare a fost în aceeași ședință propunerea comisiunii asupra raportului general al comitetului, ce se referea la precizarea mai bine a modului de folosire a 1000 fl. votați în adunarea generală ținută în Făgăraș în anul trecut spre scopuri literare. La acest punct s'a dezvoltat o dezbateră serioasă, la care a participat dnl: Dr. Pușcariu, Popescu, Cosma, prof. Bârșean, G. Popa, Patia etc.

Terminându se agendele luate în programă în ședința II și cu ea adunarea generală a asociațiunii din acest an se încheie prin rostirea unor cuvinte din partea dlui președinte George Barițiu la adresa căruia dl Acsente Sever îndreptă în numele adunării mulțămita prelângă urări de sănătate și fericire.

Séra după încheierea lucrurilor oficioase s'a ținut bal, care au fost bine cercetat de un public ales din loc și din depărtare.

Pentru ținerea adunării generale a asociațiunii la anul viitoriu au sosit două scrisori, una dela Hațeg și alta dela Deva. Adunarea a acceptat invitarea primă, hotărînd ca loc de adunare pentru anul viitor opidul Hațeg.

Astfel putem dice și repeți, că adunarea generală din acest an se poate numi a fi bine reușită, căci toate s'au petrecut bine, toate au decurs în ordinea cea mai bună și rezultatele morale și materiale sunt dintre cele mai mulțămitoare. †

Fizeș-Sâmpetru, 17/29 August 1890. Dle redactor! În timpul din urmă aprăpe și de și se anunță diferite calamități elementare, când într'o parte, când într'alta, și ori care om cu bun simț cu durere i a la cunoștință atari calamități, cari într'un moment, așa dicând, pe deci și sute de oameni îi lasă lipsiți de tot ce au avut, mai ales acum, când dăm spre érnă, rămânând aprăpe amenințați în esistență.

O asemenea calamitate mare au ajuns și comuna noastră Joi în 16 August devastând un foc teribil aprăpe 1/4 din comună, și ce e mai dureros, că acest desastru asupra noastră a urmat din negrija părinților față de copii, căci după cum se afirmă, o băiată a unui țigan a luat nesce chibrituri, cu cari ducându-se în vecini, a aprins o mânășă de cânepă sub streșina unei case, ce îndată a aprins foc, și fiind acésta secetă mare, imediat s'a aprins apoi și casa, sub care era pusă, ér de aci cu iuțala fulgerului a apucat focul în casa și superedificatele vecine, cu atât mai vértos, că acum fiind cărate acasă grânele și fânul, material ușor de aprins e în mare abundență pe la sêrmanii nostri economi.

Focul s'a escat în mijlocul comunei, aprăpe de scôla și de biserică, și pelângă ori ce stăruință scôla a cădât pradă focului, încât astăzi numai păreții a mai rămas din scôla frumoasă, ce cu mari jertfe o-am fost zidit, ér biserică numai pelângă încordări extraordinare a putut fi scutită ca să nu cadă jertfă flăcărilor.

Paguba e enormă, căci afară de superedificate, stoguri, clăi de fân a ars cu totul 35 de case, și pôte ardea și mai multe, dacă nu venia un vânt din sus, care a mănât focul în jos, până nu a eșit la capătul satului, ceea ce putem să dicem, că a fost o fericire pentru noi, căci altfel, escându-se focul între 11 și 12 ore din zi, pe când aprăpe mai toți bărbații erau duși la lucrul câmpului, și fântănele în urma acestei secete cumplite sunt sèche cu totul, ér aparate pentru stingerea focului afară de o pompă de tot primitivă nu avem, ușor se pôte să se întempele să ardă întréga comună.

Cu o deosebită mulțămită datorim locuitorilor comunelor vecine: Fizeș, Baica și Hida, cari ne-au venit într'ajutoriu, dar mai ales vrednici de totă recunoștința sunt hidanii, cari având o pompă mare, cu care se pôte scote apa din mari adâncimi, și din mari depărtări, cu cel mai bun succes se pôte opera la stângere și astfel s'a putut încâtva slăbi puterea focului; și în acésta privință în locul prim merită totă lauda ospătariului de acolo Bessenyei, care până noptea târziu, cu un zel extraordinariu a lucrat din rășputeri cu acésta pompă, — dupăcum am dis — cu cel mai bun succes.

Intr'adevăr e un aspect dintre cele mai triste, vedând o parte considerabilă a comunei devastată, ér până la vre o 140—150 de persoane rămase lip-

site, acum spre érnă fără adăpost și fără haine, bucate, ba ce e mai dureros, că acestei calamități. a cădât victimă și un băiat mic de vre-o 4—5 ani

Din acest trist cas s'ar pôte trage o morală: ca părinții să fie cu cea mai mare precauțiune față de copii și se caute ai ferii pe cât numai e posibil, ca să nu umble cu foc și chibrituri, ér stăpânitorii nostri în loc să ne încarce cu acții de sute de florini pentru căi ferate, din cari nici un folos nu putem avé, precum și cu tot felul de dări și trăsuri fără nici o rațiune, mai bine se caute, ca nici într'o comună să nu lipsescă mijlocele necesare de apărare în asemenea casuri nefericite.

Sâmpetrul.

Convocare.

Adunarea generală a reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul Zarandului se va ținé în ést an în Brad la 7, 8 și 9 Septembrie st. v. Membrii reuniunii și toți interesații de cauza școlară sunt invitați a participă.

Programa:

Ședința I, Vineri la 7 Sept. a. m.

1. Intrunirea membrilor în sala gimnasiului din Brad și chemarea Duchului sânt, după terminarea căreia se va deschide ședința la 10 ore a m. prin presidiu.

2. Constatarea membrilor prezenți.

3. Raportul general al comitetului central pro 1889/90.

4. Alegerea comisiunilor.

Ședința II, Vineri la 7 Sept. p. m.

5. Pertractarea sonului „V“ cu son muiat cu despărț. I de Nicolau Simulescu.

6. Adiția frângerilor comune cu numitori diferiți de Sabin Safta.

7. Pertractarea piesei „Cum s'a păcălit măgariul“ cu desp. I de Pavel Vraciu.

8. Proposițiunea amplificată prelegere din limba magiară de Iosif Bogdan inv. în Mada.

Ședința III la 8 Septembrie a. m.

9. Participarea la serviciul divin.

10. Disertațiune „Cetirea în scôla populară“ de Alimpu Oprea.

11. Reprezentanța comunală, prel. din constituțiunea patriei cu desp VI de Savu Stănilă.

12. Invențiunile: tipariul, orologiul, compasul érba de puscă, prel. de Romul Jurca.

Ședința IV, Sâmbătă la 8 Septembrie p. m.

13. Verificarea proceselor din ședința I, II și III.

14. Impărțirea unei frangeri decimale cu alta frângere decimale de Nicolau Crăciun iunior.

15. Pertractarea poesiei „Movila lui Burcel“ din punct de vedere logic de Ales. Iovan.

16. Raportul comisiunilor.

Ședința V, Duminecă la 9 Septembrie a. n.

17. Participarea la serviciul divin.

18. Disertațiune: „Insemnătatea gimnastice“ în scôlele populare de George Forăș.

19. Despre „obligațiuni“, prelegere din statistică cu despărț. VI de Avram Glava.

20. Staverirea bugetului pro 1890/91.

Ședința VI Duminecă la 9 Sept. p. m.

21. Verificarea proceselor din ședințele precedente.

22. Propuneri eventuale.

23. Alegerea unei comisiuni pentru verificarea procesului ultim.

24. Închiderea adunării generale.

NB. În orele libere după ședințe se va ținé instruirea în lucrul de mână prin triunișii tractului la cursul de industrie, ținut la Sibiu din 1—31 August a. c.

Din ședința comitetului central al reuniunii învățătorilor rom. gr. or. din districtul Zarand, ținută în Brad la 7 Iuliu a. c.

Ioan German,

v.-președinte.

Inocentiu Bogdan,

secretariu.

Comitetul central al „Reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul Zarand“ și va ținé ședința sa Duminecă în 26 August st. v. a. c. la orele 10 a m. în sala gimnasiului gr. or. din Brad. Membrii comitetului sunt invitați a participă. Brad, la 12 August v., 1890.

Presidiul Comitetului.

Varietăți.

* (Consistoriul metropolitan). Eri, Luni s'au început ședințele consistoriului metropolitan, sub conducerea Escel. Sale I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit Miron Romanul pentru cari au sosit din afară: Prés. Lor episcopul Aradului Ioan Mețian și al Caransebeșului Nicolau Popea; Précurvioșia Sa Ieroteu Beleş vicar în Oradea-mare; P. O. DD. protopresbiteri: Mihail Popovici din Orșova, Ioan Gurban din Butin, G. Crăciunescu din Belint, R. de Crainic din Dobra, Ilustritatea Sa L. Bran de Lemenyi cap. suprem din Brașov,

Mgn. S. V. Babeș din Budapesta și On. D. Ioan Lengher adv. în Brașov.

* Ministrul de interne, de I Szapáry a emis o ordinațiune, conform căreia numai judecătorii, procuraturile, carcerile și oficiile de vamă se pot folosi direct de puterea brachială a gendarnarilor. Celelalte oficii numai după intervenirea autorităților competente, exceptându-se casurile, ce involvă vr'un pericol.

* (Stagiunea viitoare a teatrului național din București.) Activitatea ce se desfășură pentru pregătirea viitoarei stagiuni a teatrului național, scrie „Timpul“, merită totă lauda. Vădând succesul stagiunii trecute, direcțiunea teatrelor încurajată a voit ca anul acesta să dea o mare strălucire reprezentațiilor, ce vor avea loc pe scena noastră românească.

Pe lângă îngrijirea și atențiunea, ce s'a dat pentru reușita reprezentațiilor, s'au făcut și însemnate reparațiuni teatrului.

Astfel s'a modificat cu totul sistemul de încălzire a teatrului, așa că s'a adoptat sistemul de încălzire cu aburi. În sală, mobilierul a fost preînnoit, lojele de rangul I și al II-lea au fost îmbrăcate din nou precum și stalurile. Covorele de asemenea s'au reînnoit. S'a făcut un plafond pentru încălzirea scenei.

Întru cât privește exteriorul reparațiile și acum încă continuă cu mare activitate. Acoperământul teatrului va fi cu totul schimbat. În locul tablei ordinare, cu care e acum învățat, s'a hotărât acoperirea cu tablă de zinc, comandată în străinătate, și din care o mare parte a și sosit la Galați. Lucrările au început și până deschiderea stagiunii partea d'asupra scenei va fi acoperită cu tablă de zinc de o grosime specială.

Stagiunea se va deschide la 29 Septembrie pentru comedie și dramă, ér la 1 Octombrie se va jucă prima reprezentație de operetă.

Ați la orele 10 și jumătate au început repetițiile în prezența d' lui Gr. Cantacuzino, directorul general al teatrelor și a d-ului C. Stăncescu, membru în comitetul teatral.

Piesele puse chiar de ați în repetiție sunt: Martira, dramă în 5 acte de Dennery și Răpirea Sabinelor comedie localisată de d. Gusty. Cu una din aceste piese se va începe stagiunea de comedie și dramă, ér opereta va începe cu Voevodul țigănilor, după care imediat se va reprezenta o operetă nouă.

Pe la jumătatea stagiunii se va jucă Eva de Richard Voss, o piesă care a avut mare succes pe scenele din Berlin și Viena.

Apoi se vor face încercări de opere comice ca Lala Roukh de Felicien David.

În privința artiștilor, putem spune, că tot personalul de anul trecut a fost reangajat și toți au asistat ați la începerea repetițiilor.

* Convocare. Adunarea generală a despărțământului V, al Asociațiunii Transilvane pentru literatură și cultura și cultura poporului român se va ține luni la 8 Septembrie st. n. 1890, cu început la 3 ore d. a. în localul Asociațiunii „Hațegana“ în Hațeg.

Drept aceea On. membrii, înțelegința și poporul român sunt rugați a se înfășoșă în număr cât de mare.

Hațeg, la August, 1890.

Ioan Rațiu
direc. al despărț.

N. Trimbișioniu.

Date despre înființarea școlii elementare capitale române gr. or. din Brașov și despre dezvoltarea ei până la anul 1890

de G. C. Bellissimus, director.
(Urmare)

Spre scopul acesta au adus în §. 17 al actelor aceluiași Sobor următoarele concluse:

„Tot insul dintre protopopi să fie inspectorul școlilor din districtul seu“ adică din tractul seu protopopesc.

Firesc că protopopul trebuia mai întâiu să stăruască, ca să se înființeze școlii în tractul seu, pentru ca să-și poată împlini datoria de inspector scolar, ce i-o impusesse Soborul.

2. „Școala clericală a diecesei să se prefacă într'un institut teologico-pedagogic, să se înzestreze întocmai după cum sunt întocmite alte seminarii și tot clericul să fie datoriu înainte de ce s'ar preoți, a fi învățătoriu după stăruile împregiur“.

În ptul 3 al acestui § Soborul prescrie mai întâiu obiectele de învățământ pentru școala primară; apoi statorsește mijloace, prin care să se înființeze în diecesă pentru poporul român și școlii medii și superioare, precum și mijloace pentru dotarea școlilor.

Etă cum sună concludul:*)

*) Actele Soborului bisericeii gr. or. din Ardel din anii 1850 și 1860, pag. 46.

„Totodată cutază Soborul acesta a ruga pe Maiestatea Sa, ca cu prilejul organizării școlilor în Ardel, să se îndure a avea părintescă privire la numărul cel mare al populațiunii române și a înființa pentru români școlii reale, gimnasiale, academice și o universitate, în care privință până acum din partea guvernului celui vechiu numai că nu s'a făcut nimic, ci încă și rima poporului pentru ridicarea școlilor prin toate mijloacele o împedecat, ba încă și moșiile comunităților noastre, din cari se susțineau școlile, a lăsat a ni se răpi de alte confesiuni religioase; din această cauză imputernicesc Soborul pe Preasfinția Sa părintele episcop diecesan de a purta grijă, și a stăruii, ca școlile noastre cele în acest chip despoiate să-și redobândească moșiile sale“.

Sublim planul Marelui arhieru; drepte conclusele venerabilului Sobor!

Dar ce folose practice au putut ele aduce poporului nostru român?

Förte mari!

S'au înființat succesive școlii poporale mai în toate comunele bisericesci române gr. or. din diecesa Transilvaniei; s'au dat acestor școlii învățători cualificați.

Tot pe baza concluderilor acestui Sobor a compus părintele episcop Andreiu Baron de Șaguna „Instrucțiunea școlară“ din anul 1854, conform căreia s'au organizat aceste școlii.

Însă neobositul Arhieru nu a rămas pe lângă această, ci a lucrat bărbătesc din toate puterile, de cari dispunea, întru a promova învățământul în școlile înființate, conform spiritului timpului, care tot înainteză.

Și așa în anul 1862 a compus pe baza instrucțiunii școlare a ministrului de culte austriac, Thun, o „instrucțiune“ mai estinsă, pentru învățătorii școlilor prim. gr. or. din diecesă.

La anul 1863 a ales dintre învățătorii mai înaintați zece inși, pe cari, în calitate de comisari școlari, i-a trimis în zece districte școlare ale diecesei, să țină conferințe cu învățătorii din protopresbiteratele acelorași. Drept principal material de pertractare al acelor conferințe a prescriș „Explicarea instrucțiunii din 1862“. Ceca-ce s'a continuat în anul 1864.

Astfelu s'au început și conferințele învățătorilor români din archidieceasa Transilvaniei.

La anul 1865 a compus metropolitul Andreiu Baron de Șaguna pe baza regulamentului școlariu austriac o „instrucțiune“ pentru inspectorii districtuali și pentru directorii locali ai școlilor primare din archidieceasă.

Cu mare zel a compus și „Proiectul de un regulament pentru organizarea treburilor bisericesci, școlare și fundamentale române gr. or.“, carele revădută și sub titlu de „Statutul organic al bisericeii române gr. or. din Ungaria și Transilvania“, — votat fiind de congresul național bisericesc român din anul 1868, a fost primit și de dieta din Pesta ca al IX art. de lege din anul 1868 și sancționat de Maiestatea Sa regele Ungariei, Francisc Iosif I.

La anul 1869 a compus metropolitul Andreiu Baron de Șaguna pe baza pe articolului XXXVIII de lege din anul 1868 o „instrucțiune“ pentru învățătorii școlilor române gr. or. din întreaga provincie metropolitană.

Er la anul 1870 a compus măritul congres național biericesc român pe baza art. XXXVIII de lege din anul 1868 un proiect de regulament școlariu intitulat „Organizarea provisoră a învățământului național, confesional în metropolia gr. or. a românilor din Transilvania și Ungaria“, care proiect s'a revădută și sub titlu de „Regulament pentru organizarea provisoră a învățământului în metropolia ortodocșă română din Ungaria și Transilvania“ s'a votat de Măritul congres la anul 1879 sub conducerea și cu binecuvântarea Escelenției Sale părintelui arhieriscop și metropolit Miron Romanul, înalt-carele l'a și întărit. (Va urmă).

O schiță teoretică și practică despre „frângerile vulgare.“

(Încehere.)

Folosescă învățătoriu ori și ce formă de perdare, lucrul principal e, ca el să fie cont de capabilitatea elevilor. Ar fi trist, când s'ar predă d. e. șeptimile sau optimele în clasa primă, unde unii dintre elevi abia vor pute opera cu numerii întregi dela 1--10, necum să scie face toate operațiunile cu șeptimi sau optime.

În clasa primă cel mult dacă se predau jumătățile și pătratele, ca jumătăți de jumătăți; și acestea însă se propun apröpe de finea anului școlastic. Treimile fiind ceva mai grele, se pot amână, predându-se numai în clasa a doua.

Aici sunt dară pe scurt înșirate punctele principale, cari trebuie să se iee în considerare, când cu predarea fringerilor vulgare în școala poporală, dacă e ca rezultatul să fie mulțămitoriu. Urměză acum modul, cum sunt de a se predă ele după aceste puncte și acesta se va vedé din tractarea practică a lor.

Când cu predarea acestor frângerii, învățătoriu trebuie să aducă la școlă mai multe obiecte, din cari nu lipsesc nimic d. e. un măr, o colă de hirtie, o cerusă etc. și pentru ai face pe elevi să reflecteze mai întâiu la noțiunea de întreg, întrebă ținând mărul, sau unul din celelalte abiecte aduse la școlă, în mână:

„Ce am eu în mână? Lipsesc ceva din mărul acesta? Așa dară, fiind-că nu lipsesc nimica din măr, cum este el? Este un măr întreg. Cum este N. M. O.? Dar colă acesta de hirtie întregă este? Dar cerusa această? Așa este Acum ve uitați bine la mine, de vedeți ce voi face. Ce am făcut eu acum (ținând mărul în două părți egale) N? D-ta ai tăiat mărul în două părți. Care parte este mai mare?”

Priviți (dând ambe părțile unui școlar). Sunt una ca alta. Cum sunt B? Ascultați. Când două părți sunt una ca alta de mari, mai ăicem încă că sunt „egale“ sau „asemenea“. Cum sunt M? Spune-mi și tu N? Bine.

Ce am eu acum în mână? (luând colă de hirtie). Ve uitați, ce fac cu ea (o taie în 2 părți egale). Ce am făcut eu acum? Care parte e mai mare M? Sunt una ca alta. Cum mai ăicem, că sunt aceste 2 părți între sine? Bine.

Ce am făcut eu acum? (făcând cu creta pe tablă o linie horizontală de o mărime anumită). Linia acesta e așa de lungă cât lemnul acesta, (și arată elevilor metrul.) La cas, că elevii nu sciu încă ce este metrul, și ce fac ómenii cu el li se pöte da aici explicările de lipsă. Așa dară acesta este o linie întregă de nu metrul de lungă. Ve uitați acum de vedeți ce voi face eu cu acesta linie. Și împărțindu o în 2 părți egale, întrebă: „Ce am făcut M?“ d-ta ai împărțit linia aceea în 2 părți. Cum sunt părțile acestea de mari? Așa este, sunt asemenea, sau egale. Acum ascultați pruncilor: Când tăiem sau împărțim ori și ce lucru întreg în 2 părți asemenea de mari sau egale, atunci o parte din acelea se chiamă „o jumătate“. Cum se chiamă N? Spune-mi și tu M? Așa este.

Câte jumătăți am făcut din acest măr întreg; numărăre B? d-ta ai făcut 2 jumătăți. Dar din colă de hirtie? dar din linia de pe tablă, câte jumătăți am făcut? când am împărțit însă o pară în 2 părți egale, câte jumătăți am avut atunci? dar dacă aș împărți eu o pâne în 2 părți egale, cum s'ar numi o parte din acelea? Așa dară când împărțim noi un lucru întreg în 2 părți asemenea de mari sau egale, atunci o parte din acelea cum se numesc? S'emi mai spue încă odată C; bine. Câte jumătăți de măr ne va trebui, ca să avem un măr întreg M? Dar ca să avem o cerusă întregă, câte jumătăți de cerusă ne trebuie? Bine. Așa dară câte jumătăți ne trebuie noue, pentru-ca să avem un lucru întreg? Dacă din o pară întregă mânci de jumătate, câte pere 'ți-au mai rămas? Cât face o jumătate de nucă și încă o jumătate de nucă? Dar de 2 ori câte o jumătate de pâne, câte pâni ne dau? De câte ori poți lua tot câte jumătate gută din 1 întregă? Mi ai spus B. că dintr'o nucă putem face 2 jumătăți, câte jumătăți vom pute face din 2 nucii M? Dar din 2 mere? Dar din 2 colé de hirtie, câte jumătăți vom pute face N? Așa este. 2 jumătăți de pară și cu încă 2 jumătăți de pară, câte pere întregi ne dau? Câte mere mai ai tu, dacă din 2 mere mânci o jumătate de măr? (Mai am 3 jumătăți) s'au câte mere întregi, (1 și jumătate). Câte jumătăți de metrul trebuie să cumpărăm, pentru-ca să avem 2 metri? De câte ori trebuie să cumperi tu tot câte jumătate de punct de carne, pentru-ca să ai 2 puncti de carne? (La cas, că elevii nu vor scii ce este un punct, să va da cu acesta ocaziune explicarea de lipsă). Din 2 mere putem face 4 jumătăți, câte jumătăți ne dau 3 mere întregi? Dar 4 mere? Dacă împart 2 copii între sine 7 mere, câte mere va căpăta un copil? (La cas, că elevul întregat nu dă răspunsul prețins de învățătoriu, trebuie de nou să se facă lucrul intuitiv după forma arătată mai sus). Dacă elevii pot face toate operațiunile cu obiecte concrete, se trece apoi la abstract și se fac toate operațiunile posibile și mod abstract d. e. cât fac 2 jumătăți și cu 2 jumătăți (4 jumătăți). Din 4 jumătăți câți întregi putem face? Dacă din 3 întregi iau 3 jumătăți, câte jumătăți mai rămâne? De câte ori pot eu lua tot câte jumătate din 4 întregi? De 3 ori câte 2 jumătăți, câți întregi ne dau? Să continuă în felul acesta, până ce elevii dau învățătoriu răspunsuri bune la întrebările puse.

După jumătăți învățătoriu pöte explica treimile, dar e mai consult a trece de a dreptul la pătrare și a lăsa treimile pe mai târziu și acesta din cauză, că elevii abună sama vor pricepe și mai curând, ce este un pătrar, care e o jumătate din jumătate, decât ce este o treime, cu atât mai vêtos, că nu prea sunt obiecte potrivite, cari să se pöta împărți în trei părți egale și de aceea predându-le la locul acesta, nu le-am putea face elevilor din clasa I o iconă destul de clară despre treimi.

Trecerea la pătrare se face în următoriu mod: Ce am eu în mână? (arătând elevilor un măr sau un alt obiect) N. Tăind mărul în 3 părți egale întrebă: Ce am făcut eu cu acest măr? Cum am numit o parte din acelea? Câte jumătăți putem face dară din 1 întreg? Bine.

Priviți acum dragii mei la mine, de vedeți ce voi face eu, (împarte apoi în prezența lor fie care jumătate în câte 2 părți egale). Ce am făcut eu acum M? Spune-mi și tu O? S'emi spue acum P. sunt părțile acestea asemenea de mari s'au egale? Da, sunt egale. În câte părți am despăcat dar acest măr întreg, numărăre S. Bine, în patru părți. Ce credeți, numim noi și o parte din acestea jumătate. Nu; ascultați dară, dacă împărțim noi un măr întreg în patru părți egale, o parte din acestea se numesc „un pătrariu“. Cum se numesc N? Spune mi și tu M? Câte pătrare putem face dară dintr'uu măr întreg, bine.

Ce am făcut eu acum? (trăgând pe tablă cu creta o linie de o mărime anumită) s'emi spue M? d-ta ai făcut o linie. Dar acum ce am făcut N? (împărțind linia în 2 părți egale) d-ta ai împărțit linia aceea în 2 părți egale. Cum se numesc o parte din acestea N? Ve uitați acum cu toții la aceea ce voi face (împarte apoi fie-care jumătate éră în câte 2 părți egale). Ce am făcut eu acum A? Ai împărțit fie-care jumătate în câte 2 părți egale. Linia întregă în câte părți egale e împărțită B? Când am împărțit mărul în 4 părți egale, cum am numit o parte din acelea N? O parte din acelea o am numit $\frac{1}{4}$. Cum vom numi o parte din acestea M? (arătând $\frac{1}{4}$ de linie pe tablă). O vom numi $\frac{1}{4}$ de linie. Ve școlții acum cu toții tablățile afară 1. . . 2. . . 3. S'emi faceți și voi cu toții pe tablățile vöstre o linie orizontală, cum am făcut și eu pe tablă, care să fie ca degetul vostru cel arătător de lungă. Împărțiți acum linia acesta în 2 jumătăți. Acum fie-care jumătate în câte 2 părți egale. Spunemi M? cum vom numi o parte din acelea? Când împărțim dară ori ce lucru întreg în 4 părți egale, o parte din acelea, cum am ăis că se numesc N? S'emi mai spue încă odată M? Așa este. D. ntr'un măr, am vëdută, că putem face 4 ptare, câte pătrare vom putea face din 2 mere? (La cas că elevii nu vor pute da răspunsul dorit, să face érăși lucrul intuitiv, lăsând pe elevi, ca ei inșiși să numere părțile merelor împărțite). Să fac apoi ca și la jumătăți toate operațiunile mai întâiu cu obiecte concrete și apoi în mod abstract.

În modul acesta se vor predă apoi și treimile, cincimile etc. în cursul al 2 lea de școlă.

Ioan Bratu,
învățătoriu.

Loterie.

Sâmbătă în 30 August 1890.

Viena:	64	49	11	22	85
Timișóra:	20	46	41	86	6

Nr. 390. [408] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul gr. or. al Hațegului se escrie concurs cu termenul până în 15 Septembrie st. v. a. c.

1. Nădăstia superioară, cu salariu anual 210 fl. din repartiția, cuartir și lemne focali. Alesul va avea a conduce copii la biserică în Dumineci și sârbători.

2. Valea sângeorgiu, su salariu anual 150 fl.; cuartir și lemne focali.

3. Sântă-Măria de pétră, cu salariu anual 120 fl., cuartir și lemne focali.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste stațiuni au a și asterne suplile instruite conform prescrișelor legali la subscrisul.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Hațeg în conțelegere cu comite tele parochiale.

Hațeg, la 10 August, 1890.

Ioan Rațiu,
protopresbiter.

[424] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învățătoresc delevit vacant la scôla gr. or. din orașul Alba-Iulia se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Cu postul acesta e împreunat un salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne, care se ridică pe lângă cuitanță dela epitropia parochială în rate lunari anticipative.

Dela concurenți se cere să fie de religiunea gr. or. să aibă calificațiunile prescrișe de legi, să fie bine vërșai în cântările și ritualele bisericesci.

Doritorii de a ocupa postul acesta au a și asterne cererile lor instruite conform legilor în vigóre până la termenul arătat subscrisului comitet prin prea onoratul oficiu protopresbiterat al Albei Iuliei.

Alba-Iulia, 16 August, 1890.

George Berghian, **Ioan Muntean,**
președinte substitut. notariu.

Nr. 37. [425] —3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu în clasa I-a a scôlei elementare populare din Dêrste se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în fôia archidieceșană „Telegraful Român.”

Salariul împreunat cu acest post esto 250 fl. v. a.

Alesul învățătoriu va fi obligat a instrui și elevii scôlei de repetițiune, a implini serviciul de cantor la vecerniă, utreniă și liturgia Duminecilor și pranicelor, precum și la alte întâmplări eventuale de preste an.

Reflectanții la postul acesta sunt invitați, ca înainte de alegere să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică din Dêrste, pentru a și arătă desteritatea în tipicul și cântările bisericesci; ér petițiunile lor instruite conform legilor școlare în vigóre ale îndreptă cătră Preaonoratul oficiu protopresbiterat al tractului Brașovului I în termenul sus numit.

Dêrste, în 8 August, 1890.

Comitetul parochial gr. or. din Dêrste, biserică Sf. Treimi, în conțelegere cu oficiul protopresbiterat al Brașovului I.

Ioan Petric, **Toma Bârsan,**
adm. prot. paroch și președinte.

Nr. 492. [426] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela scôlele confesionali gr. or. mai jos însemnate din protopresbiteratul Têrnavei inferioare, se

escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

1. Blășel, cu salariu anual de 170 fl., cuartir, lemne de foc și grădină de legumi.

2. Bobohalma, cu salariu de 150 fl.

3. Cerghidul mare, postul de învățătoriu împreunat cu cantoratul, cari aduc un venit de 235 fl.

4. Cucerdea română, cu salariu de 80 fl.

5. Fărâu, cu salariu de 150 fl.

6. Sălcud, cu salariu de 150 fl.

Doritorii de a ocupa vre-una din aceste stațiuni, au a și asterne petițiunile instruite conform legilor în vigóre, la subsemnatul oficiu protopresbiterat, până la termenul indicat.

Cetatea de baltă, 7 August, 1890.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Têrnavei inferioare, în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Nicolau Todoran,
protopresbiter.

Nr. 355. [427] 1—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci dela scôlele gr. or. române din comunele de mai jos din protopresbiteratul Iliei se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Certejul de jos și Coaja, cu salariu anual de 200 fl. în bani, cuartir și 4 stângini lemne de foc.

2. Gialacuta cu filia Căbesci, cu un salariu de 150 fl., cuartir, folosința grădinei școlare și 3 stângini de lemne.

3. Têrnava, cu salariu de 200 fl., cuartir, folosirea a 2 grădini și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre una din aceste stațiuni au a și asterne suplile lor instruite conform legilor în vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiterat până la termenul susindicat. Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Iliei în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Ilia, la 9 August, 1890.

Avram G. Pêcurariu,
protopresbiter.

Nr. 671. [428] 1—3

CONCURS.

Prin acêsta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare pentru următoarele stațiuni învățătoresci vacante din protopresbiteratul Branului și anume:

1. Pôrta, cu salariu anual de 180 fl.

2. Poiana-Mêrului, pentru cl. a II-a cu salariu anual de 200 fl.

3. Holbav, cu salariu anual de 200 fl.

4. Moeciul superior, cu salariu de 205 fl. 80 cr., învățătoriu însè e datoriu a fi și cantor.

5. Fundata, cu salariu de 200 fl., și cu îndatorirea de a fi și cantor.

6. Șirnea, cu salariu de 200 fl.

7. Măgura, cu salariu de 150 fl.

8. Vlădeni, pentru cl. a II-a cu salariu de 200 fl.

9. Postul de învățătoriu la scôla centrală din Bran, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne.

Doritorii de a reflectă la vre-una din aceste stațiuni învățătoresci au a și trimite suplile lor instruite conform legi până la termenul indicat la subscrisul și totdeodată este de dorit, ca concurenții să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, fiind posturile învățătoresci în genere împreunat cu cantoratele.

În conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Oficiul protopresbiterat al Branului.

Zernesti, în 8 August, 1890.

Traian Mețian,
protopresbiter.

Nr. 335. [418] 3—3

CONCURS.

Pe baza concludului comitetului parochial din Poplaca dela 8 Iuliu a. c. prin acêsta se deschide concurs în scopul întregirii în mod definitiv a lor două stațiuni de învățători vacante la scôla parochială cu trei clase din Poplaca și anume pentru clasa I și II.

Emolumentele.

Pentru clasa I 210 fl. în bani din cassa bisericescă, cuartir natural în edificiul scôlei, lemne de foc după trebuință și folosirea grădini din curtea scôlei;

pentru clasa a II-a 250 fl. din alodiul comunal, 3 orgii lemne de foc, cuartir liber și folosirea grădini școlare;

Salariile în bani se plătesc anticipative în rate de câte 3 luni.

Învățătoriu clasei a II-a e însărcinat cu ținerea scôlei de repetițiuni, ambii învățători vor ține strana în biserică Dumineca și sârbătorea.

Reflectanții la aceste posturi, sub durata concursului, să se prezenteze în comună în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a dá probe în biserică despre hârnicia lor în cântări și tipic, ér cererile concursuali instruite cu documentele prescrișe se le adreseze la oficiul protopresbiterat subscris în termen de 30 de zile compute dela prima publicare a acestui concurs în fôia archidieceșană „Telegraful Român.” Sibiu, 30 Iuliu, 1890.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Sibiului, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Hannia,
adm. prot.

Nr. 497. [411] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan din parochia de clasa a III-a Olpret, protopresbiteratul Deșului, pre lângă neputinciosul paroch Vasiliu Gog de acolo, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în diariul „Telegraful Român.”

Fiitorul capelan conform declarațiunei parochului făcute la 15 Iuliu a. c. are drept la jumătate din tôte venitele parochiale anuale, satorite de cătră sinodul parochial esttraordinar dnut la 8 Iuliu a. c. în sumă totală eți 404 fl. 90 cr., prin urmare la suma de 202 fl. 45 cr. anuali.

Specificarea acestor venit se póte vedé la subscrisul oficiu protopresbiterat.

Concurenții au a și asterne cererile lor instruite conform legilor în vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul subscris.

Deș, 21 Iuliu, 1890.

Oficiul protopresbiterat al tractului gr. or. Deș în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Teodor Herman,
protopresbiter.

Nr. 390. [422] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea în mod definitiv a posturilor învățătoresci din mai jos numitele comune din tractul protopresbiterat al Treiscaunelor, se escrie concurs cu termen până la 10 Septembrie a. c.

1. Chezi-Mărtănuși, cu salariu de 200 fl., cuartir liber în edificiul scôlei și 2° lemne.

2. Cernatul inferior, cu salariu de 170 fl., în bani și naturalii și cuartir liber.

3. Boroșneul mic, cu salariu de 203 fl. 30 cr. și cuartir liber.

4. Vamă-Buzău, cu salariu de 210 fl. și cuartir liber.

Reflectanții la vre-unul din aceste posturi, împreunat tôte cu cantoratul vor asterne cererile lor concursuale instruite conform legilor în vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiterat

până la termenul indicat, având a se presentă mai înainte în biserică spre a și arătă desteritatea în cântările rituale și tipic.

S.-Sân-Georgiu, 9 August, 1890. În conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Dimitrie Coitofean,
protopresbiter.

Nr. 426. [421] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în Murăș Cuesdiu, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Venitele parochiale, împreunat cu acest post, dau suma de 400 fl. 40 cr. v. a.

Petenti să pot informă despre starea parochiei la oficiul protopresbiterat subscris ori la cel parochial în Murăș-Cuesdiu.

Se observă, că superedificatele parochiale lipsesc. Ele însă se vor ridică în decursul unui an.

Suplicele concursuale, instruite conform legilor, sunt de a se substerne subscrisului p. u. Maros-Vécs.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Reșchinului.

Idicel, 3 Iuliu, 1890.

În conțelegere cu comitetul parochial.
Galacteon Șagău,
rotopresbiter.

Institut de băeți „N. Mallian” Craiova, România.

Se caută **doi pedagogi**, preparatori pentru cursul primariu și secundariu, cari să posedă cunoscințele a VII clase gimnasiale. A se adresă la direcțiune, înaintându-se actele de studiu. [413] 5—6

182 szám 1890 [430] 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbírótság 605 és 581/1890 sz. végzése által a nagyszebeni „Albina” hitelintézet és felülfoglaltató Hanaich Heinrich javára Popa Aurel s társai ellen 747 frt. és 126 frt. 90 kr. tőke, ennek 6% kamatai és eddig összesen 97 frt. 15 kr. perköltőség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 1166 frt. becsült 4 drb. ökör, 2 drb. tehén, egy kis ökör bornyuvál, 1 kocza 5 malacczal, 5 drb. éves sertés, 2 ökörszekér, 2 eke, 1 Frieurosta, és egy szorogéprosta, Nagy Csergedi „Craitiaban” alább kitézött napon délelőtt 10 órakor, 1 garnitura butor, egy zongora, 1 labon álló tükör, 2 politirozott Sifoner, 1 salon asztal, 5 falikép, 1 szőnyeg 2 politirozott ágyfa, pedig Nisztor Matilda szül. Popánál Vezan delutani 3 órakor nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbírótsági 726 és 876 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Nagy Csergeden délelőtt 10 órára továbbá Vezan leendő eszközlésére **1890-ik év Szeptember hó 13-ik napjának délután 3 órája** határidőül kitézettek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881 évi LX t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 évi LX t. cz. 108 §-ában megálapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettség tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóirt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Felülfoglaltató javára az árverés csak Popa Aurel ellen fog foganatosítatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Balázsfalván 1890-ik évi augusztus hó 27 napján.

Thát György,
kir. bírótsági vég elhájó.